

1. Kaupunginvaltuusto

kaupunginhallitukselle yksityiskohtaisen esityksen tarpeellisista toimenpiteistä. Tämän selvityksen jälkeen sekä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön toimesta suoritettavan tutkimuksen tulosten valmistuttua tulisi olemaan tarpeelliset edellytykset asian edelleen kehittämiseen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (8.3. 217 §).

XVIII kaupunkipäivät. Kuopiossa 25.—26.8. vietettäville XVIII kaupunkipäiville valittiin kaupungin edustajiksi seuraavat valtuutetut: kaupunginvaltuuston puh. joht. Teuvo Aura, toinen varapuh.joht. Carl-Gustaf

Londen, vtt Martin Fager, Erkki Heikkonen, Anna-Liisa Hyvönen, Olavi Laine, Gustaf Laurent, Aarne K. Leskinen, Aune Mäkinen-Ollinen, Kaarlo Pettinen, Pentti Poukka, Terttu Raveala, Olavi Valpas ja Eila Vuokko sekä kunnallsiasiaain siht. Jalo Lepola ja varalle: vtt Esko Ilkka, Salme Katajavuori, Irina Matvejew, Kari Rahkamo ja Veikko Vanhanen (24.5. 405 §, 21.6. 506 §).

Kaupungin jakaminen äänestysalueisiin. Kaupunginvaltuusto päätti jakaa kaupungin 193 äänestysalueeseen v. 1968 suoritettavia kunnallisvaaleja varten (18.10. 760 §).

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Oikeudenhoito ja järjestystehtävät

Rakennustarkastusviraston jäljempänä mainittujen viranhaltijain kanssa päätettiin tehdä palkkausta koskevat sopimukset kaupunginhallituksen vahvistamaa palkkaussopimuslomaketta käyttäen 3 kk:n molemminpuolisin irtisanomisajoin: arkkit. Olli Penttilän kanssa rakennuslupaosaston 30. pl:aan kuuluvasta julkisivujen tarkastajan viran palkkauksesta: 2 777 mk/kk 1.1. lukien, mihin liittyi koeaikaa koskeva ehto (25.1. 71 §); ins. Pertti Linnan kanssa tarkastusosaston 27. pl:aan kuuluvan tp. insinöörin viran palkkauksesta: 1 850 mk/kk 1.1. lukien (11.1. 33 §) ja ins. Pentti Sohlbergin kanssa 27. pl:aan kuuluvan tp. insinöörin viran palkkauksesta: 1 946 mk/kk 1.5. lukien (19.4. 323 §).

LVI-alan suunnitelmien rakennustarkastuksen kehittämisestä ja nopeuttamisesta tekevässä aloitteessa olivat vt Rahkamo ym. huomauttaneet asumistason ja rakennustekniikan vaatimusten kasvamisesta. Näihin uusiin ilmiöihin kuuluu mm. ilmanvaihto, jonka suunnittelu on erittäin vaativaa, koska sen avulla on voitava saavuttaa riit-

tävä viihtyisyys ja ratkaistava esiintyvät ääni-, rakennus- ja paloteknilliset kysymykset. Ilmanvaihtolaitoksen suunnittelu ja rakentaminen vaatii runsaasti kustannuksia sekä rakennusaikana että myös käyttö- ja lämmityskuluina. Ilmanvaihdon osuus rakennuskustannuksista on arvioitu n. 5—15 %:ksi ja n. 10—30 %:ksi kokonaishoitokuluista. Ilmanvaihdon vaatimuksista ei ollut olemassa normeja, mutta asuintalojen osalta oli normiehdotus valmistunut Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen valvonnassa ja yhteistoiminnassa Pohjoismaisen rakennusmääräyskomitean kanssa. Rakennushallitus, asutushallitus ym. viranomaiset olivat antaneet ehdotuksesta myönteiset lausunnot, mutta rakennustarkastusvirasto oli sen hylännyt vaatien siihen korjauksia. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet toimikunnan perustamista alan suunnitelmien rakennustarkastuksen edelleen kehittämiseksi ja nopeuttamiseksi. Toimikuntaan olisi nimettävä jäsenet kultakin hygieenikon tehtäviin kuuluvalta ammattialalta. Toimikunta päättäisi kokouksissaan suunnitelmiin liittyvistä teknillistaloudellisista asioista rakennushygieenikon esityksen perusteella. Rakennustarkas-

tusviraston uudelleenjärjestelykomitea piti välttämättömänä, että ko. asioita ryhdyttäisiin valvomaan yhteiskunnan taholta. Tämän vuoksi komitea oli esittänyt virastoon perustettavaksi rakennushygieenikon ja kahden koneteknillisen tarkastajan virat. Näiden virkojen pätevyysvaatimuksiksi olisi asetettava yliopistollinen koulutus ja alan käytännöllinen kokemus tehtävissä, joihin mm. kuuluvat paitsi ilmanvaihtoasiat myös rakennushygienian muut kysymykset, kuten valaistus, jätehuolto, lämmitys ja akustiikka. Erityisen LVI-tekniillisen asiantuntijan viran perustamista ei virasto pitänyt tarpeellisena. Virasto katsoi ehdotetun asiantuntijatoimikunnan asettamisen ainakin toistaiseksi tarpeettomaksi. Kaupunginhallitus oli 11.5. päättänyt, ettei Lämpöinsinööriyhdistyksen asiaa koskeva esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että yhdistykselle lähetettäisiin jäljennös rakennustarkastusviraston lausunnosta ja sen liitteistä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.9. 717 §).

Ulosottoviraston verosaatavain osaston yksi 20. pl:aan kuuluva avustavan kaupunginvoudin virka päätettiin lakkauttaa 1.6. lukien (7.6. 468 §).

Raastuvanoikeus. Virkojen perustaminen, ks. kunn. as. kok. n:o 149.

Vanhemman oikeusneuvosmiehen virkaan valittiin nuorempi oikeusneuvosmies Abraham Wainer (25.1. 70 §) ja neljään avoinna olevaan nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan nuoremmat oikeusneuvosmiehet Lars Cornér, Per-Erik Förars ja Jouko Syrjälä sekä varat. Pirkko Koskinen (10.5. 361 §, 21.6. 542 §, 29.11. 888 §).

Kaupunginviskaalinvirasto. Virkojen perustaminen, ks. kunn. as. kok. n:o 149.

Oikeustalon paikan määrääminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että oikeustalo sijoitetaan II. kaupunginosan (Kallion) laajennettavaan kortteliin n:o 303 asemakaavaosaston piirustuksen n:o 5912/19.4.1967 mukaisesti (10.5. 355 §, ks. v:n 1966 kert. s. 12).

Holhouslautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti esittää raastuvanoikeudelle, että holhouslautakunnan puheenjohtajan toimeen 4-vuotiskaudeksi 1968—1971 määrättäisiin lääninasessori Pehr Johansson (29.11. 887 §).

Vaaleja koskevien ilmoituskorttien käyttäminen. Vtt Hakulinen ja Ruohonen tekivät 18.10. aloitteen, jossa mm. huomautettiin, että valtiollisissa ja kunnallisissa vaaleissa oli kaupungin toimesta lähetetty valitsijoille kehotuskortti osallistua vaaleihin. Tasavallan presidentin valitsijamiesvaalien yhteydessä oli kuitenkin ilmoitettu, ettei tällaista kehotusta tulla lähettämään, vaikka menetelmä oli lisännyt valitsijoiden aktiivisuutta ja osoittautunut menestykselliseksi. Kaupunginhallituksen olisi annettava asiasta selitys, jotta valtuusto voisi päättää, käytetäänkö tällaista kehotusta kaikissa vaaleissa vai luovutaanko menetelmästä vastaisuudessa kokonaan. Kaupunginhallitus totesi, että ilmoituskorttien lähettäminen äänioikeutetuille on kunnallisvaalilain 8 §:n mukaan pakollinen vain kunnallisvaaleissa. Edelleen kaupunginhallitus totesi, että vaaliluettelosta v. 1960 annetun lain 14 §:n mukaan maistraatti saattoi päättää, että jokaiselle Helsingin kaupungissa vaaliluetteloon merkitylle äänioikeutetulle on lähetettävä oikeusministeriön hyväksymän mallin mukaista korttia käyttäen vastaavanlainen ilmoitus. Ilmoituskortti voitiin lähettää vapaakirjeenä. Maistraatin tämän johdosta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus ilmoitti v. 1961, että sen mielestä olisi ilmoituskorttimenettely otettava käytäntöön v:n 1962 valtiollisten vaalien yhteydessä, kuten sitten tapahtuikin. Mainittu poikkeuslaki koski vain v:n 1962 valtiollisia vaaleja. Maistraatti totesi v:n 1966 kansanedustajain vaaleja koskevassa esityksessään oikeusministeriön ja oikeuskanslerin olleen sillä kannalla, että vaikka laki ei sisältänytäkään säännöksiä ilmoituskortista, ei sen lähettämistä mainittujen vaalien yhteydessä ollut pidettävä lainvastaisena, jos se tapahtui vaaliluetteloi-

den tultua julkisiksi. Kaupunkiliiton toimisto puolestaan oli katsonut, ettei ilmoituskorttien lähettäminen ollut mahdollista ilman lainmuutosta ja ettei se todennäköisesti kuulunut kunnan toimivaltaan. Kaupunginhallitus päätti v. 1965, että v. 1966 toimitettavissa kansanedustajain vaaleissa lähetetään kullekin vaaliluetteloon merkitylle äänioikeutetulle kaupungin kustannuksella ko. ilmoituskortti. Posti- ja lennätinhallitus hylkäsi ilmoituskorttien lähettämistä koskevan postirahavapautusanomuksen. Kaupunkiliiton toimisto oli v:n 1968 valitsijamiesvaalien johdosta lähettänyt uuden yleiskirjeen, jossa edelleen vastaavin perustein asetettiin kielteiselle kannalle korttien lähettämiseen nähden. Kaupunginhallitus käsiteli asiaa 14.9. ja päätti, ettei kaupungin toimesta näissä vaaleissa lähetetä ilmoituskortteja mm. siksi, että näiden vaaliluetteloiden pohjaluuetteloina olivat v:n 1966 kansanedustajien vaalien vaaliluettelot, jotka taas perustuivat v:n 1965 henkikirjoitukseen. Koska äänioikeutetuille oli jo kerran ko. luetteloiden perusteella lähetetty ilmoituskortit äänestysalueista, jotka olivat samat valitsijamiesvaaleissa, ei uusien korttien lähettäminen ollut tarkoituksenmukaista. Sitä paitsi vilkkaan muuttoliikkeen johdosta tultaisiin lähettäjälle palauttamaan runsaasti kortteja, jotka olisi tarkistettava osoitetoimistossa eikä kortilla näin ollen ehdittäisi saavuttaa sitä tarkoitusta, mihin sillä olisi pyrittävä. Kaupunginvaltuusto katsoi alusnon riittäväksi selvitykseksi (15.11. 872 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Valtuusto oli 7.9.1966 päättänyt pyytää lääninhallitusta kumoamaan tämän v. 1963 antaman Helsingin maalaiskunnan palojärjestyksen vahvistamista koskevan päätöksen Helsingin kaupunkiin 1.1.1966 liitetyn Vuosaaren alueen osalta. Kunnallisaotuksen muuttamisesta annetun lain 11 §:n nojalla lääninhallitus oli kumonut ko.

päätöksen, mikä merkittiin tiedoksi (11.1.17§).

Palolautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää laitoksen palkkioita varten merkitystä määrärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, 3 000 mk sammutushenkilökunnan koulutukseen (18.10. 792 §).

Väestönsuojelu. Kaupunginvaltuusto oikeutti väestönsuojelulautakunnan ylittämään varsinaisia palkkamenoja varten merkityjä määrärahoja enintään 13 650 mk ins. Tauno Salomäen pysyttämiseksi eläkeikäisenä toimiston palveluksessa työsuhteessa kuintaan kertomusvuoden loppuun eräiden jo aloitettujen suojarakennetöiden hoitamiseksi ja uuden valittavan suojarakennehjaajan perehdyttämiseksi näihin töihin (19.4. 327 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että Laajasalon lounaisosan asuntoalueelle suunniteltuja kaupungin asuintaloja varten rakennettaisiin arviolta 9 yhteistä B-luokan väestönsuojaa, joiden sijoittamisesta joko rakennusten yhteyteen, niiden ulkopuolelle tai kalliotunneleihin asuntotuotantokomitean olisi päätettävä väestönsuojelutoimiston ja rakennusviraston kanssa siten, että työssä noudatettaisiin taloudellisuutta ja parasta mahdollista suojavarmuutta (22.3. 254 §) sekä että Vartiokylän teollisuutta varten rakennettaisiin kaupungin toimesta riittävä määrä B-luokan yhteisväestönsuojia Laippatien eteläpuolella olevaan kallioon. Alueen vuokramiehiltä olisi perittävä näiden rakennuksia varten tarpeellisten yhteisväestönsuojien rakennuskustannukset pitäen perusteena enintään 8 mk/m² maksimirakennusoikeudesta (kerrosalasta) laskien ja siten, että korvaus perittäisiin ensimmäisten 5 v:n aikana vuokran yhteydessä (22.3. 255 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Dagmarinkadun kalliosuojan luonnospiirustukset n:o 1—6/382 sillä ehdolla, että väestönsuojelulautakunnan 5.9. ja kaupunkisuunnittelulautakunnan 18.10. annetuissa lausunnoissa esitetyt seikat otetaan huomioon pääpiirustuksissa (15.11. 860 §).